

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallelia Geographiae Veteris Et Novae

Parallelia Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§.2. De Melitâ, & insulis ei adiacentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

libus qui Insulam tueri debent; *ex Dominio*, id est ex viribus Mefsanâ, Panormo, Catanâ, &c. Et hi omnes deliberant de dono Regi conferendo, seu Donatiuo.

Rex Hispanæ colligit ex hac Insulâ millionem unum ducatorum anni reditus, præter Donatiuum. Quidam aiunt conscribere posse octoginta millia Fistulatorum Arquebusiers, & triginta Equitum millia. Panormus una viginti sex peditum millia, decem milia Equitum confidere potest. Vulgo Prorex habet 200. Hispanos Prætorianos, in arcibus & præsidis 2500. Regio insuper sufficit ei peditum decem millia, Equites 1500. qui additi nobilibus Equitibus conficiunt tria millia, & ducentos Equites.

§. 2. De Melita, & Insulis ei adiacentibus.

NVM. I. Nomen Melite.

ANTIQUVM nomen retinet leuiter inflexum, litterulâ vñâ ex punctâ. Consule & quæ diximus in Antiquâ.

NVM. 2. Amplitudo Melite.

ANTE aliquot annos dicebatur eius *Longitudo*, 20. aut viginti duorum millium; *Latitudo* duodecim, *Ambitus* sexaginta. Sed ante aliquot annos qui eam accuratè dimensus est Geometra tribuit ei 40. passuum millia *longitudinis*, ferè viginti, *latitudinis*: de ambitu nihil statuere voluit, ob crebros sinus quibus lacinatur.

NVM. 3. Qualitas Melite.

LICET hæc regio sit paulò calidior, tamen refrigeratur ventis Zephyro, & Cauro, at neque niuem, neque glaciem videt nisi allatas, & arte seruatas. In tota Insulâ ultra quatuor pedes nihil præter scopulos, & rupem inuenies. Ad Medinam, seu veterem urbem frumentum satis copiosè prouenit, quod tamen atere vix potest indigenas per tres menses, itaque ex Siciliâ apportatur. Vbiique Gossipium *le Coton* feliciter succrescit, magno vbiique in pretio, & post demessum hordeum seritur. Quomodo hîc terra & lapides valeant contra serpentes dicemus in Admirandis. Mel ibi tantâ etiamnum copiâ legitur, ut quidam dictam velint à melle. Equi hîc quoque robustissimi, & generosissimi, accipitres no-

biles & falcones magni per totam Europam pretij. Caret Insula ligno, quare indigenae vtuntur fimo boum exsiccato, aut accersunt ex Siciliâ magno pretio olearum ramos. Hinc quoque Cumium pretiosum eductum per Italiam distrahitur.

N v M. 4. *Mores Noui Melitenstum.*

Indigenæ fortissimi sunt, sed zelotypi; fœminæ in libidinem proniores, ipsæ quoque fortissimæ, & quæ aliquando cum Ianzarisi Turcicis depugnarunt. Parcissimè viuunt, & fermè oleribus, ac herbis. Linguam retinent veterem Punicam, quare verba Platti Punica intelligunt, & Epheta sacrorum codicum apud eos significat adaperire. Præficas mulieres adhibent funeribus suis quæ lacrymas suas vendunt.

De Equitibus pauca dicam. Nouitij per annum in Insulâ retinentur, atque exercentur in operibus pietatis, atque militiae. Equites in Hospitiis viuunt, (Auberges vocant) aut si licentiam obtinuerint in domibus suis, aut cum Commandatariis les Commandeurs; Sacerdotes, & Fratres Seruitæ les Freres Seruans, semper in hospitiis degunt.

De Magistro, & aliis ad Ordinem spectantibus, non est huius libri opus. Equites ferè sexcenti Valetæ numerantur, reliqui in alia loca per Insulam distributi sunt. Diuiduntur in octo lingas, ut vocant, Provinciæ, Aluerniæ, Franciæ, Italiae, Aragoniæ, Angliae, Germaniæ, Castiliæ ex quâ Lusitanica pendet. Equites Magnâ Cruce ornantur, qui decem annis laxere Melitæ, & quatuor expeditionibus interfuerere, Caravanas vocant. Cætera repte ex Historiâ Melitensi.

N v M. 5. *Poltia recens Melite.*

EQUITES Melitenses primùm dicti sunt Nosocomij, seu Hospitij S. Ioannis Hierosolymitani, & post captam Hierosolymam restitere in Syriâ in arce suâ, seu Castro Margatio Margat. Deinde Ptolemaïdem Acre se receperunt; exinde in Insulam Cyprum, vnde occupauere Cyprum sub Magistro Villareto, atque inde dicti Equites Rhodij. Ex Rhodo cieci sunt à Solimano anno 1522. vnde se contulere in Insulam Cretam, Messanam, Centumcellas

Cf-

Civitatem Vecchia, Viterbum, Niceam, Villamfrancam, Augustam in Siciliâ, ac demum concedente Carolo V. anno 1530. in hanc Insulam Melitam, cùllege ut se clientes eius profiterentur, oblato quotannis Falcone Siciliæ Proregi. Concesserat eis quoque Tripolim Barbariæ, sed hanc perdidere anno 1551.

Reditus ordinis est tercenties mille aurei extra prædas, & spolia Turcarum; Magister sexaginta millia aureorum sibi seponit. Quinque triremes des Galeres, semper armatas habent, in singulis 100. milites, & 20. Equites, sed in Prætoriana 30. Equites numerantur. Insula diligenter seruatur, & ab eâ fædè semel repulsus Ottomanus, non facilè eius inuadendæ consilium capier.

NVM. 6. *De Insula Gauro, Gozo.*

Huius Insulæ longitudo est 20. millium, latitudo undecim, ex recenti mensurâ; nam antea ei longitudinis tribuebantur octo milia passuum, latitudinis quinque. Ambitus 30. de Ambitu noluit pronunciare qui hanc dimensus est.

Aëris purissimi est, iugibus aquis abundat, & culta multos fructus, & suauissimos reddit. In eâ Falcones optimi capiuntur in editâ rupe.

Capta est à Turcis Melitam obsidentibus, qui ex eâ septem milia captiuorum abduxerunt: nunc in ea quinque millia capitum numerantur. Huius Insulæ Principem se Magister appellat, & ad hanc regendam tertio quoque anno præfetum mittit. Indigenæ omnes loquuntur Arabicè, omnes Christi religionem profitentur, & Equitibus addictissimi sunt.

§. 3. *Descriptio Geographica Siciliæ iuxta recentem diuisionem.*

DIVIDITVR nunc Sicilia in tres valles, siue ditiones, *Demonam*, *Neto*, & *Mazara*, de quarum nominibus suprà egimus. Earum autem hi termini sunt. Demonam, vbi Messana, distinguunt Fl. Himeræ Borealis, vulgo *Termini*, & *Iareta*, olim Simethus aut *Terias*, ut præmonuimus in Vetere. Vallis Neetina *di Neto*, aut *Noto*, iacet inter prædictum *Iareta*, & Himeram Australem, seu *Gelam*, hodie *Safso*. Quod superest, Mazaranæ valli, *di Mazara* contribuitur.

Parall. Geogr. Tom. II.

K K K k k k